

Forfatter: Mynster, Jakob Peter

Titel: BREV TIL: Brøndsted, Peter Oluf FRA: Mynster, Jakob Peter (1829-01-30)

Citation: Mynster, Jakob Peter: "BREV TIL: Brøndsted, Peter Oluf FRA: Mynster, Jakob Peter (1829-01-30)", i *Breve fra J.P. Mynster*, Gyldendalske Baghaudling (F. Hegel), s. 157. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991707-000-shoot-L001991707000093.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra J.P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til Brøndsted.

Kjøbenhavn, 30te Jan. 1829.

Længe har jeg havt for at takke Dig, min kiere og gode Ven! for Dit lange, venlige og høist interessante Brev; mens. 158jeg har formedelst mange Hindringer ikke kunnet komme dertil. Nu maa jeg desværre begynde med en meget sørgelig Efterretning, og som det just ved Slutningen af Dit Brev synes, at Du slet ikke aner, hvilket vi Andre jo rigtignok længe have gjort. Allerede i henved 2 Aar har Frue Rahbek lidt af en Hoste, som vistnok var meget betænkelig, men som dog i lang Tiid ikke svækkede hende saaledes, at man jo turde haabe, det var et Onde, som igjen kunde hæves. I et halvt Aar derimod har der ikke let hos Nogen kunnet være. Tvivl tilbage om Udfaldet, skjøndt Rahbek stedse vedblev at haabe. Hun vedblev dog ofte at være meget livlig, men til andre Tider var hun høist irriteret. Omsider indslumrede hun stille en Aften i forrige Uge, den 21de. Rahbek, som med stor Trofasthed og Taalmodighed har pleiet hende under hendes lange Sygdom, bærer sin Sorg med Veemod, men dog fattet, og virkelig med en vis mandig Kraft. Kun deri har han viist nogen Særhed, at han — som han siger, fordi hun aldrig havde kunnet lide Liigfølger, men dog nok i Grunden af hans sædvanlige Folkeskyhed — holdt Begravelsesdagen aldeles hemmelig, saa at kun han og hendes 2 Brødre og Præsten Schiödt ledsagede hende til hendes Hvilested paa Frederiksberg Kirkegaard. Hun laae rolig og mildt, men saa hentæret af Sygdommen, at det syntes, som om det Legemlige næsten var blevet til Intet. — Rahbek gaaer nu ene om paa sit Bakkehuus; han faaer dog ventelig sin Søster, som skal være et fornuftigt og fermt Fruentimmer, og have ham meget kier, ud til sig, og saaledes er det endda mueligt, at hans Alderdom kan vende nogenledes bliid. Indtil videre bringer han Tiden til at gaae ved at gaae i Seng Kl. 9, og sove hele Natten. —

Efter denne Beretning føler jeg mig kun stemt til i al Korthed at meddele Dig nogle korte Notitser om allehaande Tildragelser, som nu sysselsætte os her.

— Oehenschläger har udgivet et herligt episk Digt: Hrolf Krake, i 12 Sange, omtrent i samme Versart som „Niebelungen-Lied“. Han har ogsaa skrevet en ny stor Tragedie: s. 159Karl den Store, men som jeg for min Deel ikke har følt mig meget tilfredsstillet ved at høre forelæse.

Ingemann har givet os en ny Roman i 3 Bind: Erik Menveds Barndom. Jeg har læst det første Bind, som er ret interessant, skjøndt for en Deel temmelig vidtløftigt, og vel staaer noget under den af vore stærke Kritikere saa uretfærdigen behandlede „Valdemar Seier“. Det gjør mig meget ondt, at Du ikke kom til at skrive den Recension over dette Værk, som Du havde for, og som sikkert langt mere vilde have udtalt alle skjønssomme Menneskers Mening, end dette var Tilfældet med de høist eensidige Domme af Heiberg og Molbech.

Et ganske nyt Maanedsskrift for Literatur (☉ : Recensioner) er i disse Dage udkommet. Det besørger af fiorten Konger (siger Vittigheden, med et Udtryk laant fra Piquet), d. e. af fiorten Videnskabsmænd, hvoriblandt der ere Navne som H. C. Ørsted, Hornemann, Reinhardt, Rosenvinge. Secretairen ved dette Foretagende er Petersen. Man har den Idee at ville, ligesom det skeer ved den saakaldte Hegelske Literaturtidende („Wissenschaftliche Jahrbücher“), enten fælles eller ved en Committee giennemgaae alle Recensioner, før de publiceres. Men hvor længe ville de gode Herrer holde ud dermed?

Freund er hjemkommen; det er en særdeles vakker Mand, som behager os alle meget. Han arbejder paa sit Receptionsstykke, en Thor. Derimod har jeg hørt klage over, at han fra Akademiets Side ikke var bleven modtaget saa varmt, som han fortjener; men om denne Klages rette Sammenhæng og Grund veed jeg intet Nærmere.

Med disse kolde Notitser maa Du dennegang tage tiltakke, imedens mit Hierte just, i det jeg skriver til Dig, og derved saa levende føler, hvad vi begge i disse Dage have tabt, er varmt og veemodigt. — For at adsprede os begge, tager jeg igjen fat paa Dit Brev, og ligesom jeg paany takkers. 160Dig for Din udførlige, kundskabs- og aandrige Diatribe^{*)}, saaledes maa jeg vistnok erkiende, hvor Meget der mangler mig for her at træde i Skranker. Imidlertid er jeg dog ikke ganske uden Vaaben, og vil forsøge, hvad jeg formaaer, især da min Modstander er saa langt borte, at hans Slag i det mindste ikke saa snart ville træffe mig.

Hvad det nærværende britiske Ministerium angaaer, da vil vor Dom maaskee snarere mødes, eller dog min Mening blive Dig klarere, naar jeg begynder med den Erklæring, at jeg ikke anseer Canning for en stor Minister. En lys Aand, fuld af store Ideer, hvis Læber Suada havde aabnet, kort et fortræffeligt Medlem af Parlamentet, derfor maa vel og hans afgjorteste Fiende ansee ham. Men jeg savner hos ham den høie Ro, den Besindighed og det Maadehold — den σωφροσύνη— uden hvilken vel intet Menneske i nogen Stilling kan erhverve Prædicatet: stor, og som i Særdeleshed er saa nødvendig for en Mand, der staaer i Spidsen for et Folks Anliggender. Jeg priser det ikke, naar en Minister bebuder store Omvæltninger — hvor priselige disse endog i sig selv maatte være — som han endnu ikke kan udføre, eller næsten endog ikke kan begynde; han gjør derved Tilstanden usikker, og giver Modstanderne Tiid til at samle deres Styrke. Jeg kan ikke prise det, naar en Minister fremtræder med en stor Motion (som Canning allerede i Liverpools Tiid med den irske Emancipation), og ikke forud har forvisset sig, at han ikke i sin Premier-Minister vil finde den heftigste offentlige Modstander, som vil bringe hans Forslag til at strande, og med hvem han dog vil vedblive at arbejde. Jeg tvivler meget om, at enten de portugisiske eller tyrkiske Affairer af Canning vare indledede

saaledes, at man kunde vente et ønskeligt Resultat. I ethvert Tilfælde er jeg overbeviist om, at dersom Mennesket Cannings. 161ikke allerede var sunket under sine Byrder, saa vilde Ministeren Canning have maattet bukke under for den Modstand, han havde vakt, og som vilde have brudt frem med uimodstaaelig Magt, naar Tingenes Forvikling tydeligen havde viist sig. — Jeg fører her ikke engang noget Beviis fra Cannings Andeel i Toget mod Kjøbenhavn; det er en gammel Sag, men det er ingenlunde blot fordi jeg er Dansk, at jeg ikke kan erkiende dette Tog for et Foretagende, der var mueligt under Ledningen af en stor Statsmand.

Det er altsaa ikke derfor, at det Wellingtonske Ministerium ikke behager mig, fordi det afviger fra det Canningske Ministeriums Fremgangsmaade; men jeg anklager det fornemmeligen for dets halve Forholdsregler, som aldrig kunne føre til en hæderlig eller glædelig Udgang. Jeg er bleven gammel nok til ikke at raabe efter Krigens Furier, eller at anklage et Ministerium, der ikke ønsker at fremkalde disse. Men jeg dadler enhver Mand, som ikke forudseer de Beslutninger, der ere en nødvendig Følge af dem, han allerede har taget, eller som høit og lydeligt siger et A., hvorpaa han ikke vil lade følge et B. Naar de forenede Magter høit og lydeligt havde erklæret, at de fordrede en Ende paa Krigen i Grækenland, saa er det dog høist forunderligt, om de i deres Hierter føiede til: dersom Sultanen ikke vil, saa kan det ogsaa være det Samme; altsaa høist forunderligt, naar det engelske Ministerium erklærer Seieren ved Navarin for «untoward» — et Ord, saa untoward, som vel Politiken nogensinde har brugt noget. Og dersom Codrington ogsaa i Ægypten -har bidraget saa Meget til Moreas Rømning, saa er vel den Modtagelse, han har fundet i England, dobbelt utilgivelig. — Naar det britiske Ministerium høit og lydeligt erklærer: saafremt Don Miguel antager Kongeværdigheden, saa ville vi afbryde al Forbindelse med ham, da er det dog atter høist forunderligt, naar Meningen deraf skal være den: vi ville for et Syns Skyld kalde vor Minister tilbage, derimod ville vi vedligeholde en hemmelig Forbindelse med ham, og give Enhver al Ret tils. 162at vædde, at vi ere de Første, som formeligen modtage en Gesandt fra ham. — Denne Halvhed sees i alle Ting. Dronningen af Portugal modtages som Dronning; men den anden Gang, hun er hos Kongen, er Wellington der kun i sin sorte Kiøle, for at det ret skal sees, hvorledes han hverken ganske vil erkiende, eller ganske fornegte hende. Al denne Halvhed har det franske Ministerium holdt sig fri for; de have aldrig desavoueret Seieren ved Navarin, de have virksomt understøttet Grækerne, de vise Portugiserne al Hielpsomhed, og i det de desuagtet vedligeholde deres fredelige Stilling til Europas øvrige store Magter, vinde de Folkenes Tilbøielighed, og derved den Indflydelse, som England synes i Begreb med at opgive. — At Wellington i paakommende Tilfælde vilde i England kunne sætte store Kræfter i Bevægelse, og langt større end Canning, derom er jeg overbeviist. Men i det han vist ikke med Uret beskldes for, mere og mere at fjerne alle Liberale (jeg troer ikke, at dette er hans Plan, men det er en nødvendig Følge af hans hele Væren og Virken), i det han forener en i England næsten uhørt Magt, som Premierminister, som Generalissimus — i det mindste de facto — og som den, der tilegner sig, eller faaer overdraget saa mange af Kronens Prærogativer: saa hæver han paa ny Aristokratiet til den høieste Spidse. Dog kræver Tiden uden Tvivl fuldt saa meget, at der afviges fra den aristokratiske, som fra den protestantiske Rigorisme; og da Alt hevner sig, hvad der arbejder imod Tidens nødvendige Fordringer, saa kan jeg ikke ansee det wellingtonske Ministerium som ønskeligt, men tværtimod som et mægtigt Bidrag til det Meget, der volder, at en europæisk Statsborger i nærværende Øieblik mere kan betragte England med Frygt, end med Haab — vistnok ikke som om Kolossen var i Begreb med at styrte sammen i en pludselig Ødelæggelse, men som om det Nærmeste, man kan vente i og fra England, ikke er glædeligt.

I Henseende til Frankerige tilstaaer jeg, ikke at være i Besiddelse af de fornødne Data for at kunne retfærdiggjøre mines. 163henkastede Yttringer. Jeg bemærker imidlertid, at naar min Betragtning i dette Øieblik virkeligen med Glæde dvæler ved dette Land, da er det ikke formedelst det, som det allerede er, eller har præsteret, men formedelst det, som der maaskee kunde være Grund til at haabe deraf; dernæst, at man vel, fordi man erkiender Aandens Gaver i deres Mangfoldighed spredte over den vide Verden, dog kan tale om et Folks aandelige Superioritet til en vis Tiid, ligesom man ofte maa erkiende et enkelt Menneskes Superioritet selv i en meget aandrig Kred. — Min Yttring blev ellers egentlig fremkaldt ved Fortørnelse („Unmuth“) over Tydskerne; thi naar jeg seer, paa den ene Side den Aandløshed, hvis talløse Producter dog finde talløse Læsere og talløse Acclamationer, paa den anden Side den forskruede Spidsfindighed, der haarkløver det Enkelte, og ligesaa lidet kan see det Hele i Verden og i Menneskehiertet, som Insectet med sine mikroskopiskeØine er skicket til at skue Guds herlige Natur; naar jeg fremdeles seer den formeente Aandrighed, der svæver mellem alle Modsætninger, og hverken er det Ene eller det Andet; seer, hvorledes selv det Bedre og Grundigere udgyder sig i en formløs Masse af Ord, i det ulyksalige Smørierie, der forhindrer al sand Dannelse og Modenhed baade hos Forfattere og Læsere: saa føler jeg mig dreven til at see mig om efter et sundere og friskere aandeligt Liv, efter et Folk, der kunde synes at love, hvad det tydske ikke synes at holde. Desværre feiler maaskee mit Haab, naar jeg ofte skuer hen mod Frankerige, naar jeg betænker, at det Folk, hvis Nationalitet ligesaa vel Fenelon som Voltaire, ligesaa vel Pascal og Malebranchesom Condillac bære, som stedse har haft megen sund Fornuft, og som aldrig har forsømt at udarbeide sine Productioner med omhyggelig Fliid — at dette Folk ved de store Begivenheder, det har oplevet, og ved en friere Forfatning kunde modnes til en dygtig Benyttelse af de mange materielle og immaterielle Rigdomme, der ere det forundte. Mange Jagttagere forsikkre dog, at det franske Folk siden Revolutionen har vundet en Consistents, som det før ikke. 164besad; og derfor tale ogsaa mange Kiendsgjerninger. Mig var det saaledes glædeligen paafaldende, hvorledes en ædel public spirit udtalte sig efter General Fohs Død, nemlig ikke i den

Mynster, Jakob Peter, *Breve fra J.P. Mynster*,

talrige Liigbegængelse — thi dette kan være et Øiebliks Mode — men i den saa høisk anseelige Subscription for hans Efterladte. Endnu betydningsfuldere var den offentlige Stemme, der forjog det Villeleske Ministerium, og hvorved det viste sig, at Frankerige. er for vidt rykket frem, til at nogenslags Kunster kunne skaffe Jesuitismen Rod. Ogsaa dette, at Shakespeares Stykker spilles midt i Paris med saadant Indtryk, at Modstanderne med deres hele akademiske Smag maae forstumme derfor, synes ikke at kunne forklares alene af et Hof-Indfald, men at vise en vaagnet Receptivitet for det Fortræffelige hos andre Nationer, som tilforn var ukiendt i Frankerige.

Sed de his satis.

— Jeg vedlægger et Digt over Frue Rahbek af Oehlenschläger. Det har glædet os alle; det skildrer saa sandt og saa hierteligt vort Tab og vort Veemod, at Du vist gerne skikker Dig i at betale et tykkere Brev.

Gud med Dig! Jeg elsker Dig af mit Hierte, og glæder mig ret inderlig over, at Du er af Mine, og jeg af Dine.

Mynster.